

Biblická hodina pre dospelých, Bratislava, Legionárska 6, štvrtok:
1. 2. 2024, 18.00

téma: [Ospravedlnenie z viery I.](#)

Galatským 3, 1 - 14: „¹ Ó, nerozumní Galatskí! Kto vás omámil, aby ste neboli povolí pravde? Ved' som vám pred oči nakreslil Ježiša Krista, toho ukrižovaného! ² Len to by som chcel zvedieť od vás, či ste zo skutkov zákona prijali Ducha, a či zo zvestovania viery? ³ Či ste takí nerozumní? Začali ste duchom, a teraz končíte telom? ⁴ A koľko ste pretrpeli nadarmo? A ozaj, nadarmo. ⁵ Ale či Ten, ktorý vám dáva Ducha a robí divy medzi vami, (robí to) skutkami zákona, alebo zvestovaním viery? ⁶ (Je to) ako s Abrahámom, ktorý uveril Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť. ⁷ Vedzte teda, že tí, čo sú z viery, sú synovia Abrahámovi! ⁸ Keďže Písmo predvídalo, že Boh z viery ospravedľuje pohanov, vopred oznámilo Abrahámovi radostnú zvesť: V tebe budú požehnané všetky národy. ⁹ Tým, ktorí sú z viery, sa teda dostáva požehnanie s veriacim Abrahámom. ¹⁰ Ale všetci, čo sú zo skutkov zákona, sú pod zlorečenstvom. Lebo je napísané: Zlorečený každý, kto nezotráva vo všetkom a neplní, čo kniha zákona prikazuje. ¹¹ Že zo zákona nikto nebýva ospravedlnený u Boha, je zjavné, pretože spravodlivý bude žiť z viery. ¹² No zákon nie je z viery, ale (hovorí): Kto ich (totiž prikázania) plní, bude v nich živý. ¹³ Kristus nás vykúpil spod zlorečenstva zákona tým, že sám sa stal zlorečenstvom za nás. Lebo je napísané: Zlorečený každý, kto visí na dreve, ¹⁴ aby v Ježišovi Kristovi prišlo na pohanov požehnanie Abrahámovo, aby sme skrze vieru prijali zaslúbenie Ducha.“

Milí bratia a milé sestry!

V. 1 - 5: Kto vás omámil? Alebo v slovenskom ekumenickom preklade: **Kto vám počaril?** – Tento jav sa opakuje v cirkvi vždy nanovo. Poznáme deti, ktoré rady chodievali na besiedku, pokračovali na náboženstve, konfirmačnej príprave, doraste, mládeži a potom ... sa kdesi vyparili – **ako by im niekto počaril.** Pred vyše 500 rokmi radostná zvesť

evanjelia ako dážď zvlažila Európu. A dnes? – Väčšina Európanov nemá ani šajn o čo vtedy šlo – **ako by im niekto počaril.** Aj o kresťanoch v Galácii v 1. st. po Kristovi Pavel píše, **ako by im niekto počaril.** V prvých piatich veršoch 3. kap. listu Galatským **Pavel nenapísal ani jedinú „normálnu“ vetu,** ale 2 výzvy a 6 otázok.

Prečo je taký rozrušený? S veľkou láskou priviedol galatských ku kresťanskej viere, kázal im evanjelium. V Galácii vznikli cirkevné zbory. Ľudia prijali Božie slovo a pod vplyvom Ducha Svätého sa dali pokrstiť. Po Pavlovom odchode prišli do Galácie **samozvaní kazatelia a tvrdili, že galatskí sa musia stať najprv dobrými židmi, aby mohli byť dobrými kresťanmi.** Muži museli prijať obriezku a všetci žiť podľa starozmluvných predpisov, lebo **spása vraj nie je dar, niečo dané bez akýchkoľvek podmienok, ale treba si ju zaslúžiť. Galatskí tomu uverili - ako by im niekto počaril.** Túžili po úplnom prijatí u Boha, no zabudli, že Boh ich už prijal. Bez podmienok. Správali sa ako omámení – ako by im niekto počaril. Ó, galatskí, kam ste dali rozum!

Žiť zo zásluh, je všeobecne ľudský problém. Hlboko v našej duši je zakorenené, že všetko dobré si treba zaslúžiť či revanšovať sa za to. Pre väčšinu ľudí sa to stalo ich prirodzenosťou. Pavel tento princíp nazval **„telo“**, čím nemieni mäsité ľudské telo, ale **starú prirodzenosť človeka spoliehať sa na seba.** Galatských sa pýta: **„Začali ste duchom, a teraz končíte telom?“**

Toto počarenie - kúzlo princípu tela, môže zlomiť len pravda Ducha. Pavel galatským **pripomína ich osobnú skúsenosť**. Ako im **priam nakreslil pred oči ukrižovaného Krista**. Vtedy i dnes mnohí poslucháči očakávajú od kázní niečo iné. Chcú počuť, čo by mali robiť, hľadajú usmernenie v aktuálnych otázkach. To všetko však nemôže byť **hlavnou témou kresťanského zvestovania**; tou **je Kristus, Jeho obeť za naše hriechy**. Pavel kedysi galatským a Písmo sv. dnes nám pripomína: **Nepýtajte sa najprv, čo by ste mali robiť, ale žasnite nad tým, čo pre vás Boh urobil v Ježišovi Kristovi! Nechajte sa nanovo uchvátiť slovom o kríži** a nanovo sa radujte zo vzkriesenia svojho Pána!

Kladie otázku (v. 5): „*Či Ten, ktorý vám dáva Ducha a robí divy medzi vami, (robí to) skutkami zákona, alebo zvestovaním viery?*“

Zázraky nepochybne robí Svätý Duch. Paria k im aj zmeny v živote jednotlivcov i komunít.

Istý muž sa pochybovačne a posmešne pýtal kresťana, ktorého Pán vytrhol z alkoholizmu, či verí v biblické zázraky napríklad, že Ježiš premenil vodu na víno. Onen obrátený bývalý alkoholik mu odvetil: „V mojom domove premenil víno na potraviny, na oblečenie a vybavenie domácnosti!“

Buď - alebo. Buď zázraky koná Duch Svätý, alebo je to odmena za dodržiavanie zákona. **Buď sa galatskí spoliehajú na to, že ich Ježiš na kríži úplne vykúpil, alebo Kristovo dielo musia**

doplniť určitými skutkami zákona. Táto druhá možnosť je životu nebezpečná!

I. Predpokladá, že Kristovo dielo vykúpenia na kríži je nedokonalé.

II. Vzdáva sa viery, ktorá prináša spásu.

III. Upadá do omylu, že naše hriechy nie sú odpustené z milosti, t. j. **za nulovú cenu**, ale že ich odpustenie musíme získať nejakou dodatočnou platbou.

Pravda je však taká, že **spasenie je dar, ktorý nám Boh dáva bez podmienok. Za milosť potom Bohu môžeme ďakovať dobrými skutkami, chválou a uctievaním, ale nemôžeme nimi nič získať**. Spása je Boží dar milosti, nie výmena za niečo, čo musíme urobiť, aby sme spásu dostali.

Galatskí na to rýchlo zabudli, a preto to Pavel im a Písmo dnes opäť i nám pripomína. **Vždy znova sa stáva, že ľudia zídu z cesty viery a nechajú sa zviest' na scestie**. V Biblii čítame o Saulovi a ďalších izraelských kráľoch, ktorí sa odchýlili od dôvery v Boha. V stredoveku biskupi klamali ľudí, keď ich presviedčali, že kúpením si odpustkov môžu vykúpiť od trestu za hriech seba i svojich blízkych. Aj dnes **mnohí veria, že ak budú žiť ako slušní ľudia, Boh bude s nimi spokojný**. Avšak **ani dnes sa nikto nemôže spasiť sám. Potrebujeme Ducha Svätého, evanjelium, vykupiteľskú obeť ukrižovaného Pána Ježiša Krista**. A to všetko prichádza prostredníctvom slov Biblie aj k nám.

V. 6 - 9: Pavel galatským **pripomína argumenty z Písma sv.** Cituje viacero miest zo SZ, aby zdôvodnil a dosvedčil, že **ospravedlnenie z viery nie nové učenie, ale že to jediné, čo kedy dávalo spásu, je Božia milosť prijímaná vierou**, nie dodržiavanie zákona. Spomína Abraháma, aby ukázal, že Boh stanovil tento spôsob záchranu ešte skôr, ako dal Mojžišovi zákon. „⁶ (Je to) ako s Abrahámom, ktorý uveril Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť.“ Abrahám bol starý bezdetný muž. Pán Boh mu sľúbil syna. Z ľudského hľadiska bolo splnenie sľubu nemožné. **Abrahám sa však spoľahol na Božie slovo - Božiu vernosť. To mu Boh pripočítal za spravodlivosť. Keď hriešny človek uverí v Krista, na hriešnikovi je na účet vložená Božia spravodlivosť a naopak, na tomto účte už nie sú hriechy tohto veriaceho človeka.** Nie je pred Bohom v mínuse. Nečaká ho odsúdenie. A to platí nielen pre židov, ktorí sú telesne z pokolenia Abrahámovho. **Potomkami Abraháma sú všetci veriaci v Krista, nech pochádzajú z ktoréhokoľvek národa.**

V. 10 - 14: Na druhej strane tvrdosť zákona dopadá na všetkých, ktorí sa spoliehajú na svoje záslužné skutky. Veď zákon jasne hovorí, **že odsúdený je každý, kto sa previní čo i len proti jedinému prikázaniu. Zákon nie je jedálny lístok v reštaurácii, z ktorého si ľudia vyberú, na čo majú chuť. Zákon požaduje poslušnosť vo všetkom** (Jk 2, 10 - 11), uvádza hriešikov pod

kliatbu, pod zlorečenie. Bez ohľadu na to, či sa nám to páči: **to, čo Boh nazýva dobrom, je dobro; a to, čo Boh nazýva zlom, je zlo.** Nikto nie je oprávnený posudzovať Boha a dávať Mu známky ako učiteľ: Toto, Bože, si urobil dobre, ale toto je nedostatočné. Boh stanovil normu pre dobro a zlo. Nikto nesmie túto normu kritizovať. **Poslušnosť žne požehnanie, neposlušnosť prekliatie.** Konečným prekliatím je smrť a večné zatratenie.

Poctivo skúmame, či sa riadime Božím zákonom a či by sme si zaslúžili Božie požehnanie. Záleží nám na spáse našich blížnych rovnako ako na našom spasení? Je pre nás Boh dôležitejší ako čokoľvek iné? Zaujímá nás, aká je Jeho vôľa pre náš život, alebo očakávame, že splní našu vôľu a požehná naše plány? Milujeme Boha natoľko, že Mu dávame prednosť pred každým človekom, vecou a zábavou? Je naozaj mojím Pánom, alebo Ho tak len formálne nazývam? Sme oddaní Jeho ľudu - cirkvi, alebo nám na našich bratoch a sestrách vo viere nezáleží? Túžime Mu horlivo slúžiť, alebo je naša zbožnosť vlažná? Bojujeme proti pokusom zlého odvieť nás od viery, alebo sa necháme ľahko zvieť?

Zrejme nik z nás nedokáže na všetky tieto otázky odpovedať bezvýhradným áno. Priznávam, ja to nedokážem. Obávam sa, že všetci sme pod kliatbou zákona. **Boh má dôvod povedať nám: Sklamali ste ma, prestúpili ste môj zákon, páchali ste zlo; čaká vás zlorečenie a odsúdenie.**

Boh má na to všetky dôvody a aj to hovorí - no prekvapivo nie nám, ale Kristovi!

Svojmu jednorodnému Synovi, tomu jedinému, ktorý si nezaslúži zlorečenie, ale iba požehnanie! Božie slovo dosvedčuje: „*Kristus nás vykúpil spod zlorečenia zákona tým, že sám sa stal zlorečenstvom za nás.*“

My by sme chceli, aby bol Boh k našim chybám zhovievavý a vždy nás hojne požehnával. Božie očakávania na nás sú však vysoké a Boh sa dokáže aj hnevať (R 1, 18), má právo súdiť. To, že Ježiš tak veľmi trpel, nebola tragická nehoda. Nebolo to ani tak, že by Ježiša na kríž pribili iba ľudia a Pán Boh sa len s ľútosťou pozeral na to, čo sa na Golgote deje. Takémuto vysvetleniu Ježišovej smrti Biblia odporuje. Písmo jednoznačne svedčí: **hnev Boha zasiahol na kríži Božieho Syna plnou silou. „Kristus sám sa stal zlorečenstvom za nás.“** Nielen ľudia Mu zlorečia, ale aj Boh dovolil, aby sa stal zlorečenstvom za nás.

Židia zločincov nekrižovali, ale kameňovali. V prípade ťažkého porušenia zákona bolo telo zavesené na strom či drevený stĺp na výstrahu ďalším. Znamenalo to veľké pokorenie, keďže Židia nakladajú s telami zosnulých veľmi úctivo. Pavlova pripomienka: **„Zlorečený každý, kto visí na dreve“ sa vzťahuje na Ježišov kríž. On nezomrel za svoje hriechy - žiadne nemal - ale stal za zlorečenstvom za nás.** Vďaka Nemu môžu všetci ľudia, dostať požehnanie ako Abrahám

a všetci môžu natiahnuť ruku viery po zaslúbenom Duchu Svätom.

Martin Luther vo svojom výklade tohto biblického textu napísal: **„Dôraz je na slove 'pre nás'.**“ Na týchto dvoch malých slovách je založená naša viera. Viera ich počuje a radostne s nimi súhlasí a dôveruje im.

Luther píše: **„Viera ... si necení nič iného, ako drahého klenotu, ktorým je Ježiš Kristus.“** On je chlieb života, viera sa Ním živí. Vierou v Neho smieme kráčať cestou smerujúcou k požehnaniu. Kto by sa chcel odvrátiť a zostať pod kľatbou svojich hriechov? Amen.

S použitím: Warren W. Wiersbe: Buď svobodný (vyd. Návrat domu, Praha 2006), Jon Wellumson: List Galatským - Ospravedlnení vierou (vyd. EvS, Prešov 2010), John R. W. Stott: Jediná cesta (Česká biblická práce, Kutná Hora 1968) a s myšlienkami: M. Kriesera: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**